Resolution från rådet och företrädare för medlemsstaternas regeringar församlade i rådet den 21 november 2008 om ”Bättre integrering av livslång vägledning i strategierna för livslångt lärande”

(2008/C 319/02)

EUROPEISKA UNIONENS RÅD OCH FÖRETRÄDARNA FÖR MEDLEMSSTATERNAS REGERINGAR, FÖRSAMLADE I RÅDET,

SOM BEAKTAR ATT:

1. den tilltagande globaliseringen av utbyten och en förlängd yrkeskarriär mer än någonsin leder till att människor ständigt måste anpassa sin kompetens, så att förutsebara eller nödvändiga förändringar bättre kan föregripas och arbetslivet tryggas,

2. Europeiska unionens utvidgning har gett en ökad potential för rörlighet såväl på utbildningsområdet som på arbetsmarknaden och därigenom skapat ett behov av att unionens medborgare förbereds för att utveckla sina inlärnings- och karriärvägar inom ett större geografisk område,

3. medborgarnas liv alltmer präglas av ett stort antal övergångar, främst från skola till yrkesutbildning, högre utbildning eller anställning, eller från sysselsättning till arbetslöshet, vidareutbildning eller avgång från arbetsmarknaden. Vägledning är av avgörande betydelse när viktiga beslut måste fattas under hela livscykeln. Den kan bidra till att individerna känner ett eget ansvar för hanteringen av sina karriärvägar på ett säkrare sätt i anslutning till dagens arbetsmarknad och når en bättre balans mellan privat- och yrkesliv,

4. arbetsmarknaden också karaktäriseras av en obalans mellan ihållande arbetslöshet och rekryteringssvårigheter inom vissa sektorer, och vägledning är ett sätt att bättre tillmötesgå arbetsmarknadens behov,

5. social delaktighet och lika möjligheter fortfarande är stora utmaningar för utbildnings- och sysselsättningspolitiken,

BEKRÄFTAR ATT:

vägledning är en kontinuerlig process som låter medborgarna, oavsett ålder och under hela livscykeln, bestämma sina färdigheter, sin kompetens och sina intressen, besluta om utbildning och sysselsättning och själva planera sitt liv genom inlärning, på arbetsplatsen och i andra sammanhang där man kan tillägna sig och/eller använda färdigheterna och kompetensen. Vägledning omfattar – gruppvis eller individuellt – information, rådgivning, kompetensgenomgångar, stöd, samt undervisning i beslutsfattande och yrkesplanering,

ERINRAR OM ATT:

1. rådet i sin resolution av den 28 maj 2004 ([1]) om förstärkning av politik, system och praxis på området livslång vägledning anger de viktigaste målen för politiken för livslång vägledning för alla EU-medborgare,

2. Europaparlamentet och rådet i sin rekommendation av den 18 december 2006 om nyckelkompetenser för livslångt lärande ([2]) betonar, med hänvisning till ett flertal nyckelkompetenser, att förmågan att söka de utbildningsmöjligheter och den vägledning och/eller det stöd som finns att tillgå är väsentlig för människors sociala integrering,

3. medlemsstaterna och kommissionen i rådets resolution av den 15 november 2007 om ny kompetens för nya arbetstillfällen ([3]), uppmanas att förbereda arbetstagarna på de nya jobben i kunskapssamhället genom att tillhandahålla yrkesrådgivning som gör det möjligt för de arbetssökande att identifiera vilka kompetenssteg som krävs för tillträde till nya arbeten i sektorer med kompetensbrist,

4. rådet och kommissionen i sin gemensamma lägesrapport 2008 om genomförandet av arbetsprogrammet ”Livslångt lärande som grundval för kunskap, kreativitet och innovation” ([4]), erinrar om att ”särskild uppmärksamhet […] (måste) ägnas åt livslång vägledning”,

5. rådets slutsatser av den 25 maj 2007 om en enhetlig ram för indikatorer och referensvärden för att mäta de framsteg som gjorts avseende Lissabonmålen för utbildning ([5]), är ett viktigt verktyg som gör det möjligt att utvärdera genomförandet av målen i Lissabonstrategin och som därmed gör det möjligt att mäta medlemsstaternas framsteg med vägledningen i strategierna för livslångt lärande,

6. Europaparlamentet och rådet i sin rekommendation av den 23 april 2008 om en europeisk referensram för kvalifikationer för livslångt lärande ([6]), inrättar en gemensam referensram som ska fungera som ett översättningsverktyg mellan olika kvalifikationssystem och certifieringsnivåer; denna ram bör kunna underlätta de yrkesverksammas rörlighet och integrera vägledning i medlemsstaterna politik och praxis på utbildnings- och sysselsättningsområdet,

([1]) Dok. 9286/04.
([2]) EUT L 394, 30.12.2006, s. 10.
([3]) EUT C 290, 4.12.2007, s. 1.
([4]) Dok. 5723/08.
([5]) EUT C 311, 21.12.2007, s. 13.
([6]) EUT C 111, 6.5.2008, s. 1.

7. rådet i sina slutsatser av den 22 maj 2008 om vuxenutbildning [1] erinrar om de ekonomiska, sociala och personliga fördelar som en förstärkning av vuxenutbildningen innebär, och betonar att det är de offentliga myndigheternas sak att inrätta högkvalitativa informations- och vägledningssystem som bygger på en mer individcentrerad strategi, så att människor på rättvisa villkor kan bli mer aktiva och självständiga på utbildningsområdet,

NOTERAR ATT:

1. den senaste tidens utvärderingsrapporter, bl.a. den från Europeiskt centrum för utveckling av yrkesutbildning (Cedefop) 2008 om genomförandet av 2004 års resolution, betonar att det, trots gjorda framsteg, måste till ytterligare ansträngningar för att det ska gå att lämna en mer högkvalitativ vägledning på en mer rättvis basis utifrån medborgarnas önskemål och behov, samt att samordna och bygga upp partnerskap mellan befintliga tjänster,
2. medlemsstaterna år 2007 inrättade ett europeiskt nätverk för utveckling av en politik för livslång vägledning, där det ingår företrädare för alla medlemsstater som beslutar att delta, och som därigenom ökar möjligheterna till ömsesidigt lärande och till samarbete om utvecklingen av medlemsstaternas politik, system och praxis inom området för livslång vägledning,
3. det är nödvändigt att stärka de prioriteringar som syftar till ett genomförande av en aktivt vägledande politik inom ramen för nationella strategier för livslångt lärande; dessa prioriteringar måste komma till uttryck i åtgärder och europeiska instrument och verktyg bör här tas i anspråk,

UPPMANAR MEDLEMSSTATERNA ATT:

— stärka den livslånga vägledningens roll i de nationella strategierna för livslångt lärande i enlighet med Lissabonstrategin, och den strategiska ramen för europeiskt samarbete på utbildningsområdet,

— vid behov genomföra en översyn av vägledningspolitik och vägledningspraxis på nationell nivå,

— använda följande vägledande principer (se ”Prioriterade områden” i bilagan) med beaktande av nationella förhållanden och nationell lagstiftning för att stödja övergångarna inom arbetslivet under medborgarnas hela liv, nämligen

  1. förbättra medborgarnas färdigheter när det gäller att inhämta information under hela livscykeln,
  2. förbättra samtliga medborgares tillgång till vägledning,
  3. utveckla kvalitetssäkringen av vägledningen,
  4. uppmuntra till samordning och samarbete mellan olika aktörer på nationell, regional och lokal nivå,

— utnyttja de möjligheter som ges i programmet för livslångt lärande och de europeiska strukturfonderna, i enlighet med medlemsstaternas prioriteringar,

UPPMANAR MEDLEMSSTATERNA OCH KOMMISSIONEN ATT INOM SINA RESPEKTIVE BEHÖRIGHETSOMRÅDEN GÖRA FÖLJANDE:

1. förstärka det europeiska samarbetet kring livslång vägledning, särskilt genom det europeiska nätverket för utveckling av en politik för livslång vägledning, med stöd av programmet för livslångt lärande tillsammans med Cedefop.

   Särskilt gäller följande:

   — utbyte medlemsstaterna emellan av politik, praxis och utvärderingar ska underlättas, så att de ska kunna hämta inspiration från lyckade erfarenheter,

   — övervakning av det nationella och europeiska genomförandet av de fyra prioriteringarna i denna resolution, genom undersökningar, studier, rapporter, verksamhet för ömsesidigt lärande, inklusive fallstudier och konferenser på europeisk nivå ska säkerställas,

   — strävan efter att garantera att den livslånga vägledningen är samstämmigare och sambandet närmare mellan livslång vägledning och olika delar av den europeiska politiken, särskilt den för sysselsättning och social sammanhållning,

   — övervägande av huruvida en mer faktabaserad politik för vägledning ska utvecklas på europeisk nivå,

2. ge medborgarna och aktörerna på vägledningsområdet tillförlitlig information om samtliga utbildningssystem och vägledningstjänster i medlemsstaterna, särskilt via Euroguidance,
3. främja utvecklingen av livslång vägledning i tredjeländer, särskilt genom verksamheten inom Turinstiftelsen (Europeiska yrkesutbildningsstiftelsen), varvid resolutionens fyra prioriteringar ska respekteras.

---

[1] EUT C 140, 6.6.2008, s. 10.

BILAGA

PRIORITERADE OMRÅDEN

PRIORITERING 1: FÖRBÄTTRA MEDBORGARNAS FÄRDIGHETER NÄR DET GÄLLER ATT INHÄMTA INFORMATION UNDER HELA LIVSCYKELN

Färdigheten att inhämta information är avgörande för medborgarnas möjligheter att själva kunna besluta om sitt lärande och sin utbildning och integrering, liksom om sitt arbetsliv. Denna färdighet, som bör underhållas under hela livet, vilar på nyckelkompetenser, särskilt kompetensen att ”lära sig att lära”, social och samhällelig kompetens – liksom även interkulturell kompetens – samt initiativförmåga och företagaranda. Färdigheten att inhämta information omfattar följande aspekter, särskilt i övergångsfaserna:

— bekanta sig med den ekonomiska miljön samt med företag och yrken,

— kunna göra en självutvärdering, ha självkännedom och kunna beskriva den kompetens som inhämtats inom formellt, informellt och icke-formellt lärande,

— skaffa sig kunskap om utbildnings- och certifieringssystemen.

För att gå vidare inom denna prioritering bör medlemsstaterna utifrån den egna situationen överväga att

— i sina program för skolundervisning, yrkesutbildning och högre studier inkludera undervisnings- och inlärningsverksamhet som bidrar till att utveckla färdigheter att själv inhämta information,

— förbereda lärare och utbildare för sådan verksamhet och stödja dem i deras uppgift,

— uppmuntra föräldrar att låta sig involveras i vägledningsfrågor,

— i högre grad involvera det civila samhällets organisationer och arbetsmarknadens parter,

— underlätta tillgången till information om utbildningsmöjligheter och deras koppling till yrkena samt om förutsedda kompetensbehov på en viss plats,

— utveckla färdigheten att själv inhämta information i program för vuxenutbildning,

— införa vägledning som ett mål inom skola, yrkesutbildning och högre studier. Yrkesintegration och arbetsmarknadens funktion på lokal, nationell och europeisk nivå bör särskilt beaktas.

PRIORITERING 2: FÖRBÄTTRA SAMTLIGA MEDBORGARES TILLGÅNG TILL VÄGLEDNING

Eftersom det är en tjänst av allmänt intresse bör vägledning vara tillgänglig för samtliga medborgare, oavsett informationsnivå och tidigare kunskaper, och den bör vara tydlig och relevant. Särskilda ansträngningar bör göras för att underlätta tillgång till dessa tjänster för mindre gynnade grupper och personer med speciella behov.

För att kunna gå vidare inom denna prioritering bör medlemsstaterna utifrån den egna situationen överväga att

— aktivt främja vägledningen för medborgarna och lyfta fram den med hjälp av alla informations- och kommunikationsmedel,

— erbjuda en tydlig, lättillgänglig vägledning som utgår från en bedömning av medborgarnas önskemål och behov och tar hänsyn till deras livsmiljö och arbetssituation,

— ge medborgarna stöd så att de på arbetsmarknaden kan få de kunskaper som förvärvats inom formell, icke-formell och informell utbildning validerade och erkända, så att arbetslivet kan tryggas och de kan bibehålla sin anställbarhet, särskilt under andra delen av karriären,

— främja fritt tillträde till dokumentationsresurser, stöd vid sökningar, individuell rådgivning och institutionellt ansvar.

PRIORITERING 3: UTVECKLA KVALITETSSÄKRINGEN AV VÄGLEDNINGEN

Utvecklingen av högkvalitativ vägledning är ett för medlemsstaterna gemensamt mål.

För att gå vidare inom denna prioritering bör medlemsstaterna utifrån den egna situationen överväga att

— förbättra kvaliteten och garantera objektiv information och dito rådgivning om arbetslivet, varvid man ska beakta användarnas förväntningar och verkligheten på arbetsmarknaden,

— försäkra sig om att presentationen av denna information liksom den rådgivning och det stöd som ges har anpassats till de olika grupper som man vänder sig till,

— utveckla planeringen av sysselsättning och kompetens med stöd av nationella resurser, samt Europeiska unionens gemensamma resurser, särskilt Europeiska centrumet för utveckling av yrkesutbildning (Cedefop),

— anpassa informationen om utbildningsutbudet och arbetsmarknadens funktion till de lokala förhållandena,

— främja yrkeskunskaperna, även genom grundläggande utbildning och vidareutbildning, hos dem som ger vägledningen, och främja deras kompetens, särskilt i fråga om information, rådgivning och stöd, för att bättre motsvara medborgarnas och de politiska beslutsfattarnas behov och förväntningar,

— mäta vägledningens effektivitet, när så är lämpligt med hjälp av en insamlingsmetod för tillförlitliga uppgifter som både avser användarnas uppfattning av tjänsterna och den nytta de har av dem på medellång sikt,

— skapa kvalitetsnormer för vägledningen, där det slås fast vad som erbjuds och som avser såväl mål och resultat för användarna som enbart metoder och processer.

PRIORITERING 4: UPPMUNTRA TILL SAMORDNING OCH SAMARBETE MELLAN OLIKA AKTÖRER PÅ NATIONELL, REGIONAL OCH LOKAL NIVÅ

Vägledningen delas upp på olika målgrupper: vägledning på skol- och universitetsnivå samt för dem som följer en yrkesutbildning, för arbetssökande och anställda, något som ger upphov till olika system. Större komplementaritet och samordning bör säkerställas mellan dessa områden genom samarbete mellan de nationella och lokala myndigheterna, företagen, berörda byråer, arbetsmarknadens parter och förvaltningsområden för att effektivisera de mottagningsnät som allmänheten har tillgång till.

För att gå vidare inom denna prioritering bör medlemsstaterna utifrån den egna situationen överväga att

— utveckla varaktiga effektiva nationella och regionala mekanismer för samordning och samarbete mellan viktigare aktörer på området för livslång vägledning,

— underlätta samordningen och samarbetet genom att vägledning förs in i de nationella utbildningsstrategierna för livslångt lärande och arbetsmarknadsstrategierna på ett sätt som varje medlemsstat själv har beslutat,

— stödja en partnerskapspolitik och lokala nät för livslång vägledning, bl.a. gemensamt utnyttjande av tjänsterna, där detta visar sig vara effektivt, så att de blir mer lättillgängliga för användarna,

— utveckla en gemensam kultur, också genom kvalitetssäkring, inom olika behöriga tjänster på lokal, regional och nationell nivå.